WOC
WORLD OF CONFERENCES

XVI international scientific conference

Scientific advances and innovative approaches

Tokyo
06-07.02.2025

Scientific advances and innovative approaches

Proceedings of the XVI International Scientific and Practical Conference

06-07 February 2025

Tokyo. Japan

2025

UDC 001.1

BBC 1

XVI International Scientific and Practical Conference «Scientific advances and innovative approaches», February 06-07, 2025, Tokyo. Japan. 85 p.

ISBN 978-92-44514-40-5

DOI https://doi.org/10.5281/zenodo.14882106

Publisher**: «World of Conferences»**

Main organization: **ESD GROUP**

Editor: Tarmo Vesik

Layout: Asko Laar

The conference materials are in the public domain under the CC BY-NC 4.0 International license.

The publisher is not responsible for the materials published in the collection. All materials are provided in the author's edition and express the personal position of the participant of the conference.

The sample of the citation for publication is*: Fedorov Denis Vladimirovich CHINESE MULTINATIONAL CORPORATIONS IN THE GLOBAL INVESTMENT MARKET // Scientific advances and innovative approaches. Proceedings of the XVI International Scientific and Practical Conference. Tokyo, Japan. 2025. Pp. 25-27. URL: https://conference-w.com/*

Contact information

Website: https://conference-w.com/

E-mail: jap@conference-w.com

Mathematical sciences

Aliyeva Gunel Oqtay
MODERN MATHEMATİCS AND ARTİFİCİAL INTELLİGENCE: IMPACT ON DATA SCİENCE, CRYPTOGRAPHY, AND ALGORİTHMS **58**

Pedagogical sciences

Orujlu Afsana Mirjalal
FACTORS AFFECTING LEARNING **65**

Kismetova G., Davletova Zh.
PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL CHARACTERISTICS OF SPEECH MONOLOGIC SKILLS OF STUDENTS AT THE INTERMEDIATE LEVEL OF EDUCATION **68**

Philological sciences

Zarudniak Natalia Ivanivna, Smilianets Oleksandr Vitaliyovych
FANTASY WORLD OF THE STORY BY OKSANA PEPCHUK "YAKIV, THE APPRENTICE OF CERNUN" **73**

Sociological sciences

Maria Ashkar
SOCIAL DISRUPTION AND REPRODUCTIVE HEALTH: THE IMPACT OF THE SYRIAN CONFLICT ON WOMEN'S HEALTH AND WELL-BEING **76**

Technical sciences

Adilbekova Aizhan, Toleushova Ainur, Uipalakova Dinara, Kerimbaeva Venera
APPLICATIONS OF NEURAL NETWORKS IN VARIOUS CONTROL SYSTEMS **82**

Philological sciences

FANTASY WORLD OF THE STORY BY OKSANA PEPCHUK "YAKIV, THE APPRENTICE OF CERNUN"

Zarudniak Natalia Ivanivna
senior lecturer of Ukrainian literature, Ukrainian Studies and Methodology Department, Pavlo Tychya Uman State Pedagogical University, Ukraine
https://orcid.org/0000-0002-7736-0341
Smilianets Oleksandr Vitaliyovych
student of the Faculty of Philology and Journalism Ukrainian Studies and Methodology Department, Pavlo Tychya Uman State Pedagogical University, Ukraine

ФЕНТЕЗІЙНИЙ СВІТ ОПОВІДАННЯ ОКСАНИ ПЕПЧУК «ЯКІВ, УЧЕНЬ ЦЕРНУНА»

Зарудняк Наталя Іванівна
старший викладач кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Україна
https://orcid.org/0000-0002-7736-0341,
Смілянець Олександр Віталійович
студент факультету філології та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Україна

Незмінною темою фентезі є запозичення з міфології та фольклору [1], тому й не дивно, що за основу свого фентезійного оповідання (жанрове визначення авторки) Оксана Пепчук взяла українську язичницьку міфологію, щоправда, поєднала її ще й з кельтською: певно ж, знайома з науково-популярними гіпотезами про спільне походження кельтів та українців. Українські русалки, потерчата, Вир живуть у світі, рівновагу в якому забезпечує Цернун – божество кельтського походження, яке прийнято вважати володарем й охоронцем лісу (відповідник в українській міфології – Лісовик). Кельтський Лісовик володіє магією рун.

Світ української міфології в оповіданні Оксани Пепчук існує в реальному, звичному для читача, світі людей. Не лише чарівні істоти, а й окремі люди володіють певними містичними знаннями й силами, оскільки, як дізнаємося із твору, можуть оберігати від лиха душі своїх дітей навіть після їх смерті: «лише пізніше він зрозумів, що цей пучечок оберігав його й від небезпек, і від русалок (страшенно вони не люблять м’яти й любистку). Певно, щось відала його мати, що змалечку огортала його цими добрими запахами, які він згадував тут, після своєї смерті, і волів тримати завжди коло себе [2, с. 7]. Авторка майстерно вплітає в канву твору українські народні вірування про захисні сили рослин.

Доповнений міфологічними персонажами світ, як виявляється, теж має подвійну природу: керують довкіллям магічні руни: «Коли довго вдивлятися у химерне переплетення стебел трави та гілок дерев, гру світла на тихому плесі озера, темну глибінь води, безодню нічного неба, можна побачити, як світяться руни. Давні, забуті обереги і магічні знаки. Вони скрізь. Вони оберігають ліс, і увесь світ, зцілюють і врівноважують, дають силу росту і мудрість існування, владу над стихією і над своєю пристрастю. Лише треба навчитися їх читати і промовляти заклинання» [2, с. 4].

Авторський вигаданий магічний світ сприймається як реальність, що теж є характерним для жанру фентезі. Читач не наділений здатністю бачити руни, яка доступна лише обраним, ба, більше, сучасники автора забули давні звичаї, тому ніхто не хоче врятувати потерча від вічного страждання. Не дотримання звичаїв авторка сприймає як зраду предків. Магія рун, що є основою світу оповідання Оксани Пепчук, цілком вписується в концепцію жанру фентезі.

У творі діють чарівні персонажі: мавки, вир, потерчата, Цернун. Мавки переслідують Потерча, якому виповнюється вже сьомий рік, бо мають дотримуватися Закону. За народними уявленнями, потерчата – «померлі нехрещені діти» [3, с. 474]. Оксана Пепчук використовує у тексті оповідання повір’я про те, що потерчата, яким ніхто з людей не дасть ім’я до семи років (не охрестить), потраплять у пекло (русалки їх роздеруть). У неї звучить трохи м’якший варіант, але значно дитливіший, з деталями, які викликають співчуття, із згадкою Зелених свят, що асоціюються в народі з мавками: «…а він блукає болотами, мов потороча, бо він і є потороча – потерча без імені. Він жалібно кумкав разом з

іншими потерчатами, просячи, щоб його охрестили, і все ще сподівався, що хтось пожаліє його, кине крижмо і дасть ім'я, […] Він мав сім років на порятунок, а тепер із жахом чекав, коли скінчиться його час: викрадуть русалки і віддадуть злим духам, які мучитимуть його, і лише на Зелені свята він не потерпатиме від страшних тортур» [2, с. 5]

Красиву, поетичну природу у творі, екзотичних містичних русалок авторка описує із якимось гіпнотичним замилуванням: «у густій високій траві на березі озера, серед плюскоту хвиль, шепоту осоки і шаленого цвіркунового оркестру» [2, с. 4]; «Спадають сутінки, повітря гусне, трава м'яко огортає, відчуваєш себе, як у колисці, а пахощі стоять такі, що на очі навертаються сльози від надміру почувань» [2, с. 4]; «вихиляються в різні боки і б'ють риб'ячими хвостами воду. Плюскіт хвиль, шурхіт осоки, дзвінкі вигуки і сміх створюють ритм, який захоплює і вже навіть дихаєш у такт цій музиці» [2, с. 4]; «ритмічні погойдування білих тіл заворожують і приковують до місця» [2, с. 5]. В уста русалок майстерно і органічно вкладає цитати із фольклорних текстів: «Ой вигляни, срібний місяцю, із-за хмароньки, – заклично лунає десь із середини озера, – бо повинна вийти з води сестра-русалонька…» [2, с. 4]. Елементи жахів Оксана Пепчук використовує лише в момент, коли русалки переслідують потерчат: водяні створіння знають, що серед потерчат є семилітка, і хочуть його зловити: «ЇЇ подруги й собі стрибають в озеро, виринають у вербах і теж намагаються упіймати потерчат, але ті розсипаються дрібними зірочками по болоті. У лісі й на озері зчинився дикий лемент. Змішалися крики, плач, лемент, жалібне кумкання, зловісне рипіння старих стовбурів. Якби в його жилах текла людська кров, то вона б застигла від жаху» [2, с. 8].

Потерча намагається сховатися, щоб не потрапити на вічні муки до злих сил, але розуміє, що його час спливає. Читач не знає, чому потерча померло нехрещеним, але спогади про життя (що вже дивно, бо у померлого вони мали б зникнути) радісні, хороші): воно пам'ятає запах мами, світло, яке гріє, краплину маминого молока, що стала для нього світом: «Коли він починає думати про життя там, колись, то завжди спочатку бачить величезну безформну пляму світла, яка огортає його всього теплом і запаїхом чогось невловимого і такого до щему рідного. Він знайшов цей запах серед літніх лісових трав – любисток і розпарена дубова кора. Далі його світ переливався у велику краплину, солодку і теплу краплину маминого молока, і тоді з'являвся заспокійливий запах м'яти, що гойдався у такт пісні» [2, с.5]. Мама його любила. Оксана Пепчук підносить материнську любов як таку, що здатна протистояти світу русалок (міфологічному), навіть здатна перебороти саму природу потерчати, яка прагне людської смерті. Це любов матері з оповідання О. Д, іншого автора з Черкащини, не змогла протистояти російським самодурам, які страшніші за міфологічних персонажів, і смерть якої стала «відчайдушним протестом автора проти існуючого у світі зла, яке втілюється в абсурдних смертях синів» [4, с. 27]. Міфологічну ж сутність потерчати Оксани Пепчук матір своєю любов'ю спромоглася перетворити на добро: «Враз потерча відчув, що його охоплює жага чогось страшного: завести людину в безвість і утопити її в болоті. Усе його єство роздирало нудотне передчуття смерти своєї жертви, він уже уявляв її налиті страхом і відчаєм очі, безпорадне борсання і оту відрадну тишу, яка настає одразу після останнього хрипкого вдиху» [2, с. 9]: «Мабуть, мамина любов рятувала його від демонічної жаги: він не міг допустити, щоб той парубок захлинувся в багнюці» [2, с. 11].

Потерча наділений, інтуїтивною магічною здатністю бачити руни, навіть стихійно здатний їх використовувати, що і врятувало його в момент, коли таки попався в руки русалок, що ввели його в оману за до помогою Вира, який нагадує «Того, що греблі рве» з «Лісової пісні» (русалки О. Пепчук, як і русалки Лесі Українки, кмітливі й винахідливі: «Русалка – неабияка маніпулянтка: коли Водяник заборонив їй чіпати родину дядька Лева, то вона нацьковує на Лукаша Потерчат і Куця (молоденького чортика-паничика). Потерчат притуляє до себе (задобрює ласкою і вказує на Лукаша як на потенційного кривдника дітей)» [5, с. 186]. Русалки ж Оксани Пепчук імітують напад на людину, щоб виманити семилітку, і їм це вдається). Потерча рятує сам Цернун, який не зміг опиратися руні, яку активував потерча. Цернун називає потерча Яковом і робить його своїм учнем: «– Ти не схожий на них, звернувся уже до потерчати Цернун, – у тобі сила й любов. Ти гідний бути моїм учнем! Будь учнем Цернуна! Яків – твоє ім'я, той, що йде слідом за мною, ти – послідовник» [2, с. 17].

Цікавим є те, що Цернум перекинувся на сову, коли ніс потерча до свого дуба. Звичайно, сова – символ мудрості, але в контексті фентезі викликає алюзії і з совами з «Гаррі Поттера».

Світ природи, світ магії протиставляються світу людей. Саме люди руйнують світ, гармонію в ньому: «Наш світ тримається на гармонії і порядку, добрі й любові, але людина руйнує усталену рівновагу. Вирубує ліси, забруднює повітря, отруює землю і воду, а потім сама ж задихається, хворіє і вмирає, накликає пожежі, бурі і повені» [2, с. 20].

Оригінальною є назва першої руни, яку мав опанувати Яків (вона додає впевненості в досягненні цілей) – Дагаз (якщо поміняти місцями склади, то вийде – газда). І людина має-таки бути господарем

на своїй землі, щоб бути щасливою. Цернун тримав руну, що символізувала духовне зростання особистості, зваженість і мудрість: «Поєднання двох рун наставника й учня зародило в енергетичному полі Всесвіту упевненість, що прийшов той, що не дасть згинути магічній силі і збереже гармонію світобудови» [2, с. 20].

Навіть останній посил у творі спрямований на збереження світобудови, що є дуже популярним у жанрі фентезі, але ще й на збереження магії, що можемо прочитувати – як духовності, національної неповторності.

References

1. Fantasy. Wikipedia: The Free Encyclopedia. URL: https://bit.ly/42CBcVR (accessed: 04.02.25).

2. Pepchuk O. Yakiv, The apprentice of Tsernun. Kyiv: Akademiya, 2022. 24 p. [Опубліковано українською мовою].

3. Zhivoronok V. Signs of Ukrainian Ethnoculture: Dictionary-Reference. Kyiv, 2006. 703 p. [Опубліковано українською мовою].

4. Zarudnyak N. I. The Image of the Mother in O. De's Work "For the Son". *Science and Education: Achievements and Development Strategies: XXII International Scientific and Practical Online Conference:* Abstracts, Zaporizhzhia, November 4, 2019. Part 2. Dnipro: NGO "NOK", 2019. P. 24–27. [Опубліковано українською мовою].

5. Zarudnyak N.I., Lopushan T.V. Mermaid Images in the Plot of "Lisova pisnia" by Lesia Ukrainka: Traditions and Innovation. *"Bulletin of Science and Education (Series 'Philology', Series 'Pedagogy', Series 'Sociology', Series 'Culture and Art', Series 'History and Archaeology'*)": Journal. 2023. No. 11(17). P. 181–194. http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/7774/7818